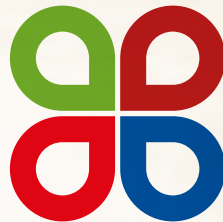

Sprievodca po stopách “Putovania skupiny Vyšehradskej štvorky”

Vážení čitatelia,

publikácia, ktorú držíte v rukách, je výsledkom “Putovania skupiny Vyšehradskej štvorky”, ktorú začalo mesto Bełchatów (Poľsko), Pardubice (Česká republika), Považská Bystrica (Slovensko) a ukončil Csongrád (Maďarsko). Tento projekt bol spolufinancovaný Medzinárodným Vyšehradským fondom.

Hlavnou myšlienkou projektu bolo zapojenie mladých ľudí z týchto miest na objavovanie turistických atrakcií v navštívených mestách počas dvojtzdňového turné. Opis týchto atrakcií a rovnako aj osobné vyjadrenia sú uvedené v príručke. Turné sa začalo s workshopmi v oblasti fotografie, počítačovej grafiky, typografie a žurnalistiky, ktoré nás pripravili na prácu na tejto publikácii.

Potom sme začali našu púť- Bełchatów, Pardubice, Považská Bystrica a Csongrád. Zážitky z nášho turné nájdete na stránkach tohto netradičného sprievodcu. Dovolili sme si použiť pôvodný tvar a formu, ktoré sa Vám dúfame, budú páčiť. Výsledkom je akýsi sprievodca po štyroch mestách, opisovaní rôznymi spôsobmi a upozorňuje na mnoho zaujímavostí, ktoré stoja za návštevu.

Pozývame vás na návštevu Bełchatówa, Pardubic, Považskej Bystrice a Csongrádu!

Účastníci projektu

Základné informácie o Poľsku

Hlavné mesto: Varšava

Populácia: okolo 38,5 mil.

Celková plocha: 322 575 km²

Mena: Poľský zlotý (PLN): 1 EUR = 3,95 PLN

Počasie:

Mierne medzikontinentálne a prímorské podnebie.

Priemerná ročná teplota je okolo 7-8 °C,

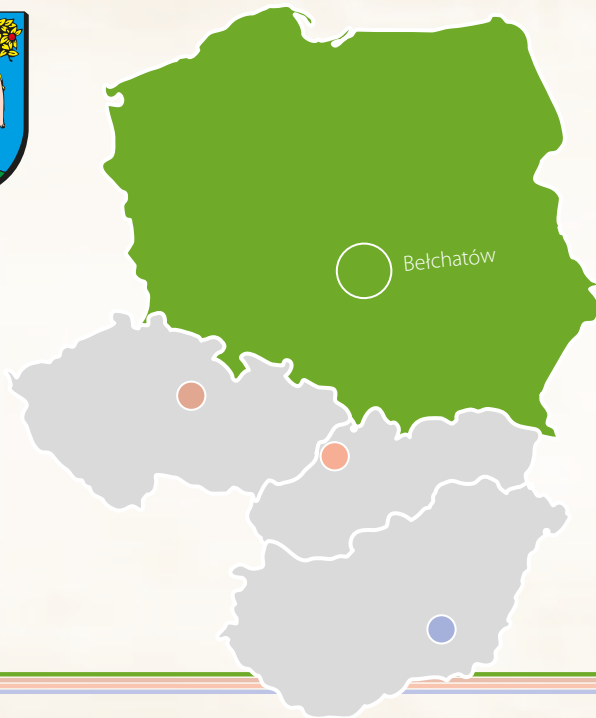
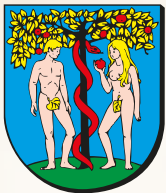
maximum je 40 °C,

minimum je -41 °C.

Kuchyňa:

Je veľmi rozmanitá. Každý región v krajine má svoju nezameniteľnú kuchyňu, ale existuje niekoľko tradičných pokrmov, ktoré sa objavujú na stoloch všetkých Poliakov: vývar (*rósol*), kyslá polievka z jačmeňa (*żurek*), posekaná kapusta a mäso (*bigos*), knedle s kapustou a huby (*pierogi*).

Bełchatów

- * nachádza sa v strede Poľska,
50 km od Lodži
a 150 km od Varšavy
- * ľahko dostupné autom, autobusom, vlakom
do Lodže alebo Piotrków Trybunalski
a letecky do Varšavy a Lodži
- * mesto sa rozprestiera v oblasti vrchoviny,
ktorá je charakteristická mierne zvlnenými plochami
- * viac ako 62 000 obyvateľov

www.belchatow.pl

Niekoľko tipov pre začiatok

- * V Belchatówe sa dá zabaviť v každom ročnom období. V lete si môžete zaplávať, plachtiť na plachetnici, jazdiť na koni alebo na bicykli a v zime môžete lyžovať alebo jazdiť na saniach. Každý si nájde niečo pre seba, pretože okolité strediská ponúkajú mnoho zaujímavostí.
- * Vaše prvé kroky by mali smerovať do uhoľnej bane a elektrárne, ktoré sú obrami Belchatówa.
- * Najlepší spôsob ako si prezrieť Belchatów je prechádzka alebo jazda na bicykli. Ale ak chcete ísť mimo mesta, musíte použiť taxík.
- * Belchatów je mesto športu. Keď sem prídete, nezabudnite ísť na volejbalový či futbalový zápas. Zážitok zaručený!

Vedeli ste, že...?

- * V blízkosti Belchatówa je najväčší ... vyhlbený otvor v Európe. Bol vytvorený na mieste kde bola uhoľná baňa a je možné ho vidieť z vesmíru rovnako ako Čínsky múr!
- * Belchatówska elektráreň je najväčšia tepelná elektráreň v Európe a je druhou najväčšou elektrárnou na fosílné palivo na svete.
- * Hora Kamieńsk bola vytvorená zhromažďovaním zeminy z uhoľnej bane a jej výška je 286 m nad hladinou mora. Je to jediné miesto takého druhu v celom strednom Poľsku.
- * Dynamický rozvoj Belchatówa sa začal v 70. rokoch minulého storočia vďaka dvom veľkým investičným spoločnostiam: uhoľnej bane a elektrárne. Tieto investície prilákali do mesta niekoľko tisíc mladých, vzdelaných ľudí z rôznych častí Poľska, ktorí sa tu usadili natrvalo. A týmto spôsobom sa z malého mesta Belchatów stalo mesto s 60 000 obyvateľmi.

Recept na "pražuchy":

- * 1 kg zemiakov
- * 4 lyžice múky
- * 4 cibule
- * 150 g masla alebo masti
- * soľ

Ak máme všetky prísady, uvaríme ošúpané zemiaky v osolenej vode. Keď sú zemiaky napoly uvarené, pridáme múku a zakryjeme pokrievkou. Hneď ako sa zemiaky začnú variť, odložíme pokrievku a varíme ich pokiaľ sa voda nevyparí (musíme dávať pozor, aby sa zemiaky nepripálili). Urobíme z nich zemiakovú kašu a podávame so smaženou cibuľkou, ktorú sme si pripravili na masti. Podávame s kapustovou polievkou.

Doba prípravy: 60 minút

V Belchatówe musíte ochutnať "pražuchy" - tradičné regionálne jedlo so zemiakmi a múkou.

Skúste si to sami!

Z cestovného denníka...

„Počas návštevy bane nám jazda do diery zvýšila adrenalín viac ako jazda na horskej dráhe. Pohľad z pozorovateľne bol naozaj úchvatný. Zjazd z hory Kamieňsk na sánkarskej dráhe bolo skutočné „šialenstvo“. Obyvatelia Belchatówa sú šťastní, že majú takéto zariadenie vo svojom meste.“

„Bol som v uholnej bani prvýkrát v živote, takže to bolo pre mňa veľmi vzrušujúce. Bol som pod veľkými rýpadlami – sú naozaj obrovské. Každý by ich mal vidieť.“

„Vo voľnom čase v Wawrzkowizne sme mali možnosť vyskúšať si jazdu na kajaku, koňoch, vodných bicykloch, bicykloch, jazdu na kárach a zahrať si tenis. Všetko bolo úžasné a činnosti boli fantastické. Odporučil by som to každému.“

„V jeden večer sme sa zúčastnili festivalu námorníckych piesní. Atmosféra bola skvelá.“

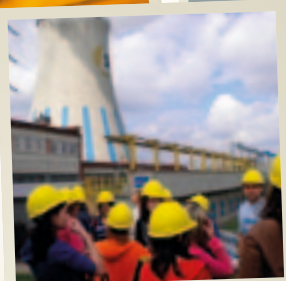
„Boli sme aj v dielni na výrobu keramiky, kde sme si mohli skúsiť vyrobiť niečo z modelovacej hliny. Nevyrobil som nič, ale bol to pre mňa veľký zážitok.“

Uhoľná baň

Belchatów je najznámejší svojou baňou (**Kopalnia Węgla Brunatnego Belchatów**) - najväčšia baňa v celej Európe. Je jasným lídrom v oblasti ťažby hnedého uhlia. Je to veľmi zaujímavý objekt na návštevu, ktorý sa rozprestiera na obrovskej ploche a patrí medzi najväčšie uhoľné povrchové lomy v Európe.

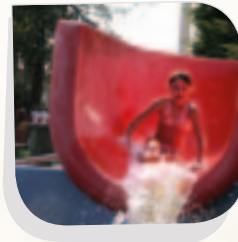
Elektrárň

“Sloh” a “Wawrzkowizna”

Ľudia, ktorí majú radi voľnočasové aktivity, musia navštíviť toto centrum športu a rekreácie - **“Sloha”** a **“Wawrzkowizna”**. Nachádzajú sa asi 8-10 km od Belchatówa. Tieto miesta poskytujú veľa príležitostí na relax pre turistov a rovnako aj pre miestnych obyvateľov.

Veľmi dobre vybavené drevené chatky, piesočnaté pobrežie, malá zoologická záhrada a sauna - to sú niektoré z atrakcií, ktoré čakajú na návštevníkov. Tí, ktorí majú radi šport, môžu vyskúšať plavbu na kajaku na neďalekom jazere. K dispozícii je tiež možnosť vyskúšať si jazdu na kárach, hrať tenis, basketbal, volejbal, plávanie a jazdu na koni. Tu sa naozaj nebudete nudiť.

Hora Kamieńsk

Ďalším zaujímavým miestom je **Hora Kamieńsk**. V zimnom období sa stáva lyžiarskym strediskom so 760 m dlhým lyžiarskym svahom, ktorý je upravovaný snehovou frézou. Na vrchol hory sa môžete dostať lyžiarskym vlekom, ktorý je k dispozícii aj v letnom období a môžete ho použiť na dopravu bicyklov na horu. K dispozícii sú tri cyklotrasy s rôznymi stupňami obtiažnosti, ich celková dĺžka je 42 km. V lete existujú rôzne možnosti zábavy: sánkarská dráha, mini zábavný park, lezecká stena a ihrisko na plážový volejbal. Hora Kamieńsk je horou adrenalínu.

Športové zariadenia

Pýchou mesta sú dva miestne tímy: **GKS Bełchatów** - futbalový tím, ktorý hrá v najvyššej futbalovej lige v Poľsku, a **Skra Bełchatów** - volejbalový tím, ktorý je najúspešnejším klubom v Poľsku a Európe.

Ak ste v Bełchatówe, musíte navštíviť úplne novú športovú halu, ktorá sa volá „Energia“ a pozrieť si dobrý volejbalový zápas. Futbalový štadión s vyhrievaným ihriskom sa oplatí vidieť. Kedykoľvek chcete, môžete použiť niekoľko ihrísk na tréning, tenisové kurty, telocvičňa, ľadové plochy či iné športoviská.

Centrum mesta a Olszewske panské sídlo

Nezameniteľným znakom mesta Belchatów, podľa ktorého ho ľahko spoznáte, je zámok z osemnásteho storočia. Olszewski zámok je obklopený parkom, ktorý je upravený v typickom francúzskom štýle. V minulosti bol zámok používaný úspešnými vlastníkmi mesta. Svedčí o tom aj dnešná podoba zámku, ktorý bol zrekonštruovaný v roku 1998. Od tej doby bol sídlom Regionálneho múzea Belchatów. Olszewski zámok a príľahlý park sú v súčasnosti miestom stretávania sa obyvateľov a návštevníkov mesta a centrom kultúrneho života.

Belchatów má zrekonštruované a moderné centrum mesta. Máte na výber, či sa poprechádzate po Narutowicz námestí, kde si môžete oddýchnuť, alebo posediť v miestnych krčmách a reštauráciach. Je to tiež miesto stretávania a centrum kultúrneho života v meste. Toto miesto je najkrajšie večer, pretože jeho fontány sú osvetlené.

Súhrnná správa z pobytu v meste

Ako prvý bod našej cesty boli workšopy, potom sme navštívili miesta, ktoré sú najviac charakteristické pre Belchatów – elektriáreň a uhoľnú baňu, kde sme sa chvíľu pokúšali zoznamovať s históriou cez niektoré archeologické vykopávky, a potom sme pristúpili k najatraktívnejšej časti prehliadky - zostup do open-pit (otvorenej diery). Výlet do uhoľnej bane by nebol dokončený, keby sme nezistili, čo sa deje s pôdou, pod ktorou je umiestnené uhlie. Týmto spôsobom bola vytvorená hora Kamieńsk. Tam sme mali možnosť obdivovať nádherný výhľad a vyskúšať si šialenú jazdu na sánkarskej dráhe.

Na druhý deň sme sa zamerali na vyhliadkové miesta a štúdium histórie. Aby sa to mohlo uskutočniť, išli sme do Grocholice, čo je najstaršia časť Belchatówa, kde sme navštívili Kostol Všetkých svätých. Po návšteve Grocholice, sme išli do centra Belchatówa a navštívili miesta spojené so športom - moderné športové zariadenia na štadióne a v športovej hale, kde môžu fanúšikovia sledovať futbalové a volejbalové zápasy. Ďalšou zastávkou na našej ceste bolo panské sídlo Olszwecki a Regionálne múzeum v jednom, kde sme sledovali stále expozície z 18. storočia.

Na konci našej prehliadky Belchatówa sme odpočívali na námestí Narutowicz, ktoré je krátko po rekonštrukcii, a zúčastnili sa Festivalu námorníckych piesní. Deň potom, sme podnikli dlhú cestu do Pardubic...

Kontakt

Ak by ste chceli zorganizovať pobyt v Belchatówe kontaktujte:

Oddelenie propagácie a spolupráce s partnerskými mestami

Mestský úrad Belchatów

Kościuszki Str 1, 97 až 400 Belchatów, Poľsko

tel: +48 44 733 51 62, tel: +48 44 733 51 37

e-mail: promocja@um.belchatow.pl

www.belchatow.pl

Základné informácie o Českej republike

Hlavné mesto: Praha

Populácia: okolo 10,5 mil.

Celková plocha: 78 866 km²

Mena: Česká koruna (CZK): 1 EUR = 25 CZK

Počasie:

Mierne podnebie, charakterizované teplým letom a studenou zimou. Priemerná ročná teplota okolo je 8 °C, najvyššia priemerná mesačná teplota v júli (23 °C) a najnižšia v januári (-5 °C).

Kuchyňa:

Dominuje bravčové mäso, zemiaky a kyslá smotana. Mnohé z jedál sú pripravené z mäsa a omáčok. Česká kuchyňa je známa bravčovým mäsom s knedlou (*bravčové pečené s knedlou*) alebo pečené hovädzie na smotane (*sviečková na smotane*), a polievky ako zeleninová, zemiaková a kapustnica (*kapustová polievka*).

Pardubice

- * Pardubice ležia na sútoku riek
Labe a Chrudimky,
100 km na východ od Prahy
- * ľahko dostupné autom, lietadlom
(má vlastné letisko - East Bohemian Airport)
alebo vlakom
- * známe ako mesto perníka
a konských dostihov
- * nad 90.000 obyvateľov

www.pardubice.eu

Niekoľko tipov pre začiatok

- * Pardubice sú typické študentské mesto, ktoré ponúka študentom priateľské prostredie na vzdelávanie na renomovaných vysokých školách a bohatý nočný život. Nachádza sa tu mnoho obchodov, pohostinstiev a klubov. Preto ak máte radi zábavu, tanec a stretnutie s inými ľuďmi, mali by ste Pardubice navštíviť.
- * Pardubice sú tiež ideálne miesto na trávenie času s deťmi. Deti majú radi perníky a návštevu domčeka s názvom Perníková chalúpka. Okrem návštevy tejto krásnej chalúčky, ich určite poteší výstava hračiek, ktorá sa nachádza v Pardubickom zámku.
- * Určite by ste mali navštíviť Dostihová dráhu, kde sa každoročne organizuje Veľká pardubická (Veľká pardubická steeplechase). Jedná sa o najťažší a najnavštevovanejší dostih v strednej Európe, ktorý sa tu organizuje od roku 1874.

Vedeli ste, že...?

- * Mestský erb má zaujímavú históriu, ktorá hovorí, že počas bitky v Miláne v 12. storočí, rytier Ješek sa stal slávnym pre svoju vojenskú statočnosť. Keď prechádzal vstupnou bránou, spadla táto brána na jeho koňa hneď za sedlo a preťala ho na dve polovice. Ale vyčerpaný Ješek zbral prednú časť koňa na chrbát a šiel spať do tábora. Pre tento úspech bol Ješek vyznamenaný Bohemianským kráľom tým, že jeho kôň sa stal symbolom erbu Pardubíc, ktorý sa používa až dodnes.
- * Hlavným dopravným prostriedkom v meste sú autobusy a trolejbusy.
- * Pardubice sú známe i úspechmi hokejového klubu HC Pardubice - päť krát sa stali národnými majstrami.

Recept na "vyprážený syr"

- * tučný kus syra
- * strúhanka na cesto
- * pár vajec
- * múka

Obal'te plátok syra v múke, žĺtku a v strúhanke. Tento proces sa odporúča zopakovať, aby sa syr obalil. Smažte syr na panvici, dokiaľ nebude mať zlatistú farbu. Vyprážený syr je najlepšie podávať s pečenými zemiakmi alebo hranolkami.

Doba prípravy: 30 minút

Ak vám v Pardubiciach zachutí "vyprážený syr" – je to vynikajúca česká špecialita, ktorá je rýchla a jednoduchá na prípravu.

Skúste si to sami!

Z cestovného denníka...

“Architektúra mesta je krásna. Úzke uličky, staré domy a moderné budovy urobili na mňa veľký dojem.”

“Pre mňa jedným z najkrajších zážitkov bolo letné kino pod hviezdami. Je to skvelý spôsob, ako stráviť dlhé letné večery v prírodnom prostredí.”

“Naozaj som si užila návštevu Perníkovej chalúčky, kde som ochutnala české perníčky, stretla sa so skutočnou “čarodejnicou” a počúvala príbeh o Jankovi a Marienke, ktorý mal iný záver,

než ten, ktorý som počula, keď som bola dieťaťom. Cítila som sa opäť ako dieťa. Boli to chvíle, kedy som naozaj verila, že som bola súčasťou rozprávky.”

“Je ľahké si pozrieť dve rôzne časti mesta - historickú a modernú. Nech už dávate prednosť ktorejkoľvek, každý si niečo nájde (...) Je to tiež mesto priemyslu. Nenechajte sa pomýliť, že nie je možné spojiť všetko toto v jednom meste.”

Perníková chalúpka

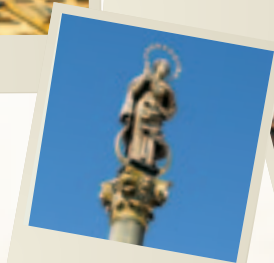

Pardubice sa nazývajú "**Mesto perníka**". Aby ste rozlúštili tento názov, musíte navštíviť Perníkovú chalúpku, ktorá je múzeum venované tejto pochúťke.

Dozviete sa tam, že výroba perníka tu existuje už od 16. storočia. Okrem toho sa tu nachádzal cech perníkárov so sídlom v meste. Aby bol perník vnímaný ako jeden z tradičných symbolov Pardubíc, toto múzeum bolo vytvorené podľa rozprávky: Janko a Marienka.

Historické centrum

Kunětická hora

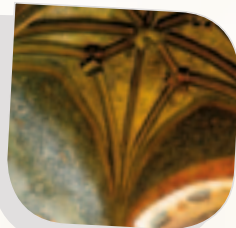

V blízkosti Perníkovej chalúčky, hneď za lesom, vystupuje obrovská skala, ktorá sa nazýva "**Kunětická hora**". Na vrchole skaly sa nachádza nádherný zámok. Bol postavený v polovici 14. storočia a v nasledujúcom storočí bol prestavaný v neskorogotickom slohu. V roku 1645 následkom útoku švédskych vojsk zámok vyhorel. Zámok je postavený na hore nad Pardubicami a pri troche šťastia a za jasného dňa môžete z neho vidieť Krkonoše. Vo vnútri hradu si môžete pozrieť výstavy starých rytierskych kostýmov, archeologických nálezov, a z veže obdivovať malebný panoramatický výhľad.

Pardubický zámok

Pardubický zámok je unikátnou pamiatkou mesta. Šľachtická rodina Pernštejn prestavala pôvodný hrad na palác, ktorý bol chránený pôvodnou hradbou, ktorá bola kedysi naplnená vodou. Pernštejnovci sa tu zdržiavali od konca 15. storočia do prvej polovice 16. storočia. V tom čase začal prerod hradu na zámok. Také niečo nemá žiadnu obdobu v celej strednej Európe, čo sa týka zachovania a systému opevnenia. V zámku sa nachádzajú cenné zvyšky nástenných malieb zo začiatku obdobia renesancie, zachované boli vykladané stropy a prvky pôvodnej architektúry. Na zámku je k dispozícii 7 stálych expozícií.

Dostihová dráha Pardubice

Dostihová dráha sa rozprestiera na nádhernom zelenom priestore, ktorý počas dostihov prináša divákovi plno emócií. Spoločenský život a jazda koní sa v tejto oblasti začal rozvíjať v 19. storočí v súvislosti s poľovačkami organizovanými aristokraciou. Tieto udalosti viedli k vytvoreniu jedného z najťažších dostihov v Európe - Veľká pardubická steeplechase. Prvá Veľká pardubická sa konala v roku 1784.

Od jari do neskorého jesene sa tu každoročne koná veľa športových a spoločenských podujatí, napríklad Kone v akcii medzinárodná prehliadka sprevádzaná najväčšou výstavou koní v Českej republike.

Lanové centrum Pardubice

Novootvorené centrum ponúka dobrodružstvo, zábavu či rekreáciu. Rozlohou viac ako 6.500 m² je jedinečným v celej Českej republike.

Hlavné atrakcie:

- * "Malé lanové centrum" so záchrannou sieťou pre deti,
- * "Via ferrata" systém 9,5 m vysoký,
- * Big swing,
- * 70 metrov dlhá lanovka s názvom "Flying Fox",
- * Priestor pre ďalšie rôzne tímové aktivity a hry.

Tí, ktorí majú radi adrenalín nebudú ľutovať, že ho navštívili.

Súhrnná správa z pobytu v meste

Do Pardubic sme prišli v sobotu večer a hneď sme navštívili diskotéku, kde sme mohli vytušiť, aké zábavné bude toto české mesto.

V nedeľu ráno nabrala však prehliadka mesta vážnejší rozmer. Začali sme v modernej časti mesta a pokračovali cez Zelenú bránu do jeho historickej časti. Prišli sme do Pardubického zámku, kde sme okrem architektonickej hodnoty, mohli vidieť pestré expozície hračiek.

Ďalej sme pokračovali, mimo centrum mesta, kde nás očarilo rozprávkové perníkové múzeum - Perníková chalúpka. Počas cesty do múzea, sme zašli na neďaleký hrad Kunětická hora, kde sme sa oddávali rytierskej atmosfére. Na konci tohto náročného dňa, sme sledovali film v letnom kine pod hviezdami.

V pondelok sme mali skvelú príležitosť vidieť závodisko, kde sa koná slávna Veľká pardubická steeplechase. Tiež sme sa mohli odvieť na koni - pre väčšinu z nás to bola nová skúsenosť. Ako dezert, bola adrenalínová návšteva miestneho lanového centra.

Kontakt

Ak by ste chceli zorganizovať pobyt v Pardubiciach kontaktujte:

Pardubice Region Tourism

nám. Republiky 1, 530 02 Pardubice, Česká republika

tel: +420 466 768 390, mobil: +420 775 068 390

e-mail: region@ipardubice.cz

www.ipardubice.cz

Základné informácie o Slovensku

Hlavné mesto: Bratislava

Populácia: okolo 5 mil.

Celková plocha: 49 035 km²

Mena: Euro (EUR)

Počasie:

Mierne podnebie, v severnej časti Slovenska je chladnejšie, kým nížinaté časti na juhu sú teplejšie.

Medzi týmito oblasťami je podnebie mierne teplé.

Priemerné ročné teploty vzduchu sa pohybujú od 6 °C až 20 °C (január: 0 °C až -10 °C, júl: 16 °C až 26 °C).

Kuchyňa:

K pôvodným slovenským pokrmom patrí: mnoho jedál z múky (cestoviny, ovocné knedle), jedlo z bravčového mäsa, hovädzieho, hydiny a diviny v kombinácii s kapustou.

Považská Bystrica

- * leží na rieke Váh,
175 km severovýchodne od Bratislavy,
40 km od Trenčína
- * ľahko dostupné autom (diaľnica D1),
autobusom z Bratislavy
alebo z letiska Bratislava
- * obklopené horami, medzi pohoriami
Strážovské vrchy a Javorníky
- * viac ako 42.000 obyvateľov

www.povazska-bystrica.sk

Niekoľko tipov pre začiatok

- * Považská Bystrica je mesto, v ktorom môžete obdivovať nádherné výhľady, vďaka rozmanitému terénu. Je to ideálne miesto na odpočinok na čerstvom vzduchu.
- * Vaša prvá zastávka v Považskej Bystrici môže byť na Považskobystrickom hrade. Bol postavený na návrší, ktoré vám umožní spoznať mesto a jeho okolie z výšky.
- * Môžete sa tu zúčastniť mnohých športových aktivít, nielen v športových zariadeniach mesta, ale aj v Národnej prírodnej rezervácii Manínska tiesňava - kde si môžete vyskúšať turistiku, cyklistiku a horolezectvo.
- * Ak sa chcete zabaviť, navštívte "Bajkal" disco club.

Vedeli ste, že...?

- * Prvá písomná zmienka o Považskej Bystrici pochádza zo stredoveku, z roku 1330 a história mesta je úzko spätá s históriou Považského hradu.
- * História Považskej Bystrice ako feudálneho mesta siaha až od 16. storočia, keď bola pod vplyvom hradných pánov, zlodejských rytierov bratov Podmanických, neskôr Balassas a Sapáris. Napriek tomu, že nemali dobrú povest', zanechali niekoľko pamiatok, napr. Kaštieľ Orlové a Považské Podhradie, rovnako ako niekoľko artefaktov cirkevného umenia.
- * Mesto sa začalo intenzívne rozvíjať po roku 1929 výstavbou priemyselného komplexu – Považskobystrické strojárne. Vyrábali sa tu obrábacie stroje, ložiská, motocykle a špeciálna vojenská technika.
- * Nový diaľničný most (viadukt) v Považskej Bystrici vyhral súťaž "Stavba roka 2010 na Slovensku".

Recept na "kapustnicu"

- * 500 g kyslej kapusty
- * 200 g bravčového pliecka
- * 1 lyžička soli
- * 50 g cibule
- * mleté korenie
- * nové korenie, 3-4 bobule
- * 30 g sušených húb
- * 1 lyžička mletej červenej papriky
- * 100 g zemiakov
- * 30 g cesnaku
- * 50 g slaniny
- * 100 ml kyslej smotany
- * 1 l vody

Nakrájajte slaninu na malé kocky a chvíľu ju smažte. Potom pridáme cibuľu, sladkú papriku a kyslú kapustu. Na koniec to zalejeme vodou a začneme variť. Do kapusty pridáme ďalšie pochutiny. Mäso, nakrájame na kocky a vložíme ich do vriacej polievky. Zahustíme strúhanými surovými zemiakmi. Necháme zovrieť. Podávame s kyslou smotanou. Je tiež možné podávať s klobásou a sušenými slivkami.

Doba prípravy: 60 minút.

Slovenská kuchyňa

V Považskej Bystrici musíte ochutnať kapustovú polievku.

Skúste si to sami!

Z cestovného denníka...

“Mesto sa nachádza v blízkosti hôr – je to niečo mimoriadne! Nachádzate sa v centre mesta, ale všade okolo vidíte hory.”

“Bol som ohromený vrchom Manín. Ak chcete stráviť svoj čas v blízkosti nedotknutej prírody s flórou a faunou typickými pre túto oblasť, musíte to vidieť.”

“A veľmi príjemné miesto, sú zrúcaniny Považskobystrického hradu. Napriek únavnému stúpaniu, to stojí za to navštíviť, pretože nikde inde nebudete mať taký úžasný výhľad na celé mesto a okolie.”

“Stručne zosumarizované: pokoj mesta, nádherný výhľad a čerstvý vzduch. Považská Bystrica stojí za návštevu. Odporúčam toto mesto pre každého.”

Považskobystrický hrad

Hrad sa nahádza na kopci, cesta na vrchol je ťažká a hrboľatá, ale stojí za námahu. Romantické a malebné zrúcaniny hradu vykresľujú bohatú i temnú minulosť. Bol spustošený požiarmi, zemetrasením, vojnami, nepokojmi a miestnymi obyvateľmi, ktorí ho používali ako kameňolom. Až do súčasnosti je zachovaná časť oválu, gotický múr s pozostatkami dvoch veží, predhradie a renesančný zámok postavený na východe a juhu. Tieto zrúcaniny, spolu s hornatou krajinou ponúkajú krásny obraz minulosti a prírody. A čo je zaujímavé, veže hradu boli prevzaté ako symboly erbú mesta.

Vrch Manín

Zámok v Jasenici

Zámok je všeobecne nazývaný "malý hrad" a bol postavený na začiatku 17. storočia, o čom svedčí latinský nápis umiestnený priamo nad vchodom. V zrekonštruovanej budove bolo v roku 2005 zriadené múzeum, kde je výstava o etnografii v regióne, s jeho faunou a flórou.

Zvlášť zaujímavé sú ukážky zvierat, ktoré žijú v lesoch okolo Považskej Bystrice. V letnom období je možné obdivovať aj zaujímavú výstavu motocyklov, ktoré boli kedysi vyrábané v Považskej Bystrici a sledovať i vývoj.

V centre mesta

Napriek mnohým prírodným prvkom krajiny, nemôžeme zabudnúť na srdce tohto slovenského mesta. Nepochybná zvedavosť ... priemyselný komín, ktorý bol postavený pred mnohými rokmi a použitý iba raz. V dnešnej dobe nikto nie je v skutočnosti schopný vysvetliť, prečo má takú neobvyklú históriu.

Ďalšie miesto, ktoré je dobré vidieť, je vysoký pomník pripomínajúci si obeť druhej svetovej vojny, vedľa ktorých sú tri bas-reliefy zobrazujúce vojakov. Sú naozaj obrovské. Čo sa týka náboženských pamiatok, je možné navštíviť Kostol Navštívenia Panny Márie - hlavný kostol v meste, ktorý bol postavený v 14. storočí a kaplnku svätej Heleny.

V centre mesta

Najnovšia a najmodernejšia stavba v meste je diaľničný most, ktorý bol otvorený v máji 2010. Tento diaľničný viadukt nad mestom je veľkolepý a vyzerá veľmi pekne, zvlášť v noci, keď je osvetlený.

Svoj čas strávený v centre mesta môžete využiť návštevou kina, reštaurácie, pohostinstiev alebo "Bajkala" disco club. Ak chcete relaxovať môžete ísť do športového centra, kde si oddýchnete pri plávaní v bazéne alebo na bowlingu.

Náučný chodník Milochov

Pozdĺž náučného chodníka sa nachádza mnoho informačných tabulí, takže nikto nemôže mať problémy s orientáciou. Môžete sa pokojne oddať vnímaniu krás tunajšej fauny a flóry. Ak budete mať šťastie, uvidíte hniezdiace vodné vtáky na rieke Váh alebo priehrade. Veľmi veľký zážitok, je ticho pozorovať stádo muflónov na skalách alebo jeleniu rodinu. To všetko spôsobí, že si toto miesto zamilujete na prvý pohľad. Po ceste, sa vám naskytne panoramatický výhľad z hrebeňov Javorníkov. Cesta bola vytvorená za účelom etnografického vzdelávania školských skupín a účastníkov letných táborov na stanici mladých turistov v Považskej Bystrici.

Súhrnná správa z pobytu v meste

Ako sme prichádzali do mesta, urobil na nás dojem veľmi moderný most, ktorý je umiestnený nad mestom. Zaujímavé je, že v noci, keď svieti, stane sa takým veľkolepým, že ho možno zaradiť do oblasti turistickej atrakcie.

Vo štvrtok v skorých ranných hodinách sme sa vrhli na objavovanie mesta - miestny futbalový štadión, alebo pomník pripomínajúci si obete druhej svetovej vojny. V popoludňajších hodinách sme išli na vrch, na ktorom sa nachádza hrad. Odtiaľ sme videli nádhernú panorámu mesta.

Potom sme išli a obdivovali Manínsku tiesňavu, ktorá je najužším kaňonom na Slovensku. Miestnu kultúru a faunu sme spoznali návštevou zámku v Jasenici (v malej dedinke neďaleko Považskej Bystrice).

Večery v meste ponúkajú zábavu ako: kino, bowling a predovšetkým "Bajkal" disco club, ktorý je otvorený denne.

Kontakt

Ak by ste chceli zorganizovať pobyt v Považskej Bystrici kontaktujte:

PX CENTRUM - Turistická informačná kancelária

Šturovo 5/9, 017 01 Považská Bystrica, Slovensko

tel: +421 (0) 42 426 05 98, informácie tel: +421 (0) 42 16 186

e-mail: tikpb@stonline.sk

Základné informácie o Maďarsku

Hlavné mesto: Budapešť

Populácia: okolo 10 mil.

Celková plocha: 93 030 km²

Mena: Forint (HUF): 1 EUR = 275 HUF

Počasie:

Mierne kontinentálne podnebie.

Ročná priemerná teplota je okolo 12 °C,

maximum je 38 °C

a minimálna je okolo -10 °C.

Kuchyňa:

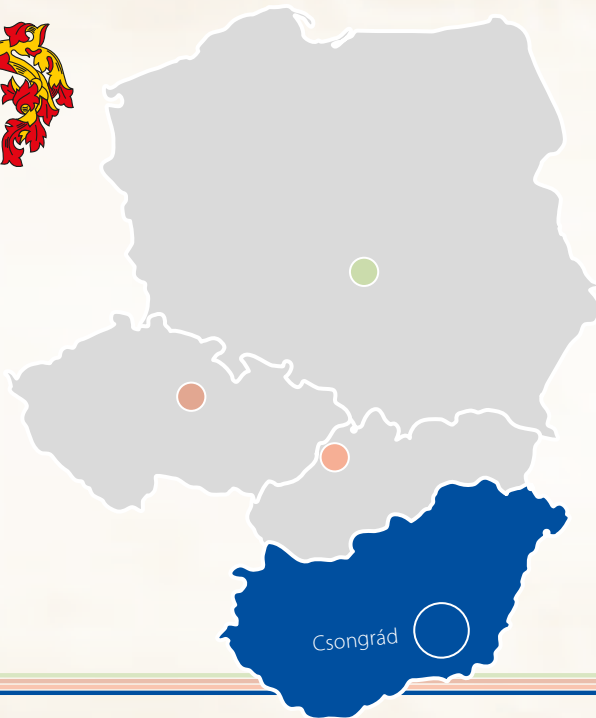
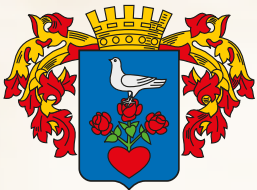
Vyniká veľkým množstvom papriky, cibule, tuku a smotany.

Maďarská kuchyňa je známa hustými polievkami, okrem iných:

gulášová polievka (*Gulyás leves*), fazuľová polievka (*Jó kai bableves*)

a rybacia polievka (*halászlé*).

Csongrád

- * nachádza sa v juhovýchodnej časti Maďarska,
150 km od Budapešti
- * ľahko dostupný autom po diaľnici M5,
lietadlom do Budapešti - letisko Ferihegy
alebo vlakom do Budapešti
a potom cez Kiskunfélegyháza
- * obklopený nádherným prostredím,
leží na pravom brehu rieky Tisy
- * viac ako 17 000 obyvateľov

www.csongrad.hu

Niekoľko tipov pre začiatok

- * Je to celkom dobrý nápad stráviť dovolenku v Csongráde, pretože si môžete prenajať chatu pri rieke pre vašu rodinu či priateľov a iba tak relaxovať. Krásny výhľad, pekné umiestnenie, vlhká klíma a príjemné prostredie Vám ponúka mnoho zaujímavostí. Vaše prvé kroky by mali smerovať do Vnútorneho mesta
- * Najlepší spôsob ako absolvovať prehliadku Csongrádu je jazdiť na bicykli. Týmto spôsobom zostanete aktívny a zároveň si môžete odpočinúť. V meste sa dá vypožičať bicykel.
- * Nezapadnite si vziať repelent proti komárom (najmä po silných dažďoch), alebo fotoaparát... samozrejme.

Vedeli ste, že...?

- * Csongrád je známy svojou produkciou vína. Najznámejšie vína sú Csongrád Kadarka, Cabernet a Kékfrankos. V roku 1987 bol Csongrád vyhlásený za "Medzinárodné mesto hrozna a vína".
- * Csongrád je názov, ktorý je slovanského pôvodu - "Cernigrad" - a znamená "čierny hrad".
- * Názov klubu Csongrád "Tiszavirág" pochádza z výskytu extrémne zriedkavých mušiek, ktoré sa nachádzajú iba pozdĺž rieky Tisy. Ide o neobvyklý druh hmyzu. Svoje larvy kladie v tokoch pod kameňmi alebo v bahne. Asi tri roky potom im narastú funkčné krídla. Dĺžka života dospelých mušiek je asi 30 minút až jeden deň v závislosti na druhu. Mušky sa vyskytujú všade okolo Tisy, tancujú okolo seba vo veľkých skupinách. Deje sa to v polovici júna, keď môžete sledovať prirodzený jav, ktorý sa nazýva "kvitnúca Tisa".

Recept na gulášovú polievku (gulyás leves)

- * Pre tradičný guláš: 300 g (10 1/2 oz) hovädzieho mäsa a 500 g (1lb, 1 1/2 oz) ošúpaných zemiakov
- * Pre vegetariánsky guláš: 1 kg (3 oz) ošúpaných zemiakov (namiesto mäsa)
- * 30 g (1 oz) slaniny (alebo iného tuku na varenie, alebo rastlinného oleja)
- * 1 veľká cibuľa, jemne nasekaná
- * 1/2 lyžičky sladkej papriky v prášku
- * soľ, čierne korenie pre chuť
- * 1 mrkvu nakrájanú na štvrtky
- * 1 petržlen nakrájaný na štvrtky
- * 1 alebo 2 celé papriky
- * 1 bobkový listy

Mäso (len pre tradičný guláš) a zemiaky nakrájame na 2 cm kocky, (3/4 palca). Dusíme cibuliu smažíme na masle na miernom ohni, kým získa zlatožltú farbu (nesmie byť hnedá). Potom pridáme mäso a dusíme ho pár minút. Zložíme hrniec z plameňa, pridáme sušenú sladkú papriku, čierne korenie, soľ a 1,5 l (1 kvart, 3 oz) vody. Na nízkej teplote dusíme. Po 30 minútach pridáme mrkvu, cesnak, bobkový list, pastrnák a papriku. Keď je mäso mäkké (asi d'alších 30 minút), pridáme zemiaky. A je to hotové! Maďarský guláš môžete servírovať okamžite alebo ho neskôr ohriať.

Doba prípravy: 90 minút.

V Csongráde musíte ochutnať "kürtőskalács" (maďarské pečivo, ktorého základom sú kvasinky a škorica pečené nad ohňom alias slovenský trdelník) a gulášovú polievku.

Skúste si to sami!

Z cestovného denníka...

“Csongrád je veľmi útulné mesto so špecifickou klímou. Pre mňa prechádzka ulicami Csongrádu bola ako cesta do iného sveta – je tam len pokoj a ticho, nič viac som nepotreboval na odpočinok a rozjímanie.”

“Počas návštevy kostola sme počúvali organovú hudbu. Bolo to naozaj fantastické.”

“Csongrád je ideálnym miestom pre letnú rekreáciu, má v okolí peknú prírodu pre aktívne trávenie voľného času a získanie vedomostí o maďarskej kultúre.”

“Mali sme jedinečnú možnosť ochutnať skutočne maďarský guláš – pikantná polievka s mäsom a zeleninou, a domáce koláče pečené jednou gazdinkou z Csongrádu. Slovom sa nedá opísať chuť miestnej kuchyne ... úžasné!”

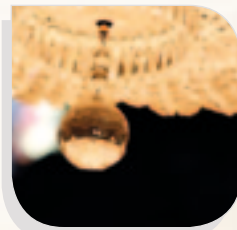
“Veľmi sa mi páčil László Tari múzeum, pretože tam boli rôzne krásne a archeologické staroveké vykopávky nielen z Maďarska, ale aj z Indie. Bol som veľmi ohromený vykopávkami z Indie. Videli sme tam krásne sochy bohov a veľmi pekné maľované gobelíny. Zaciťil som vôňu Orientu.”

Kostol Panny Márie

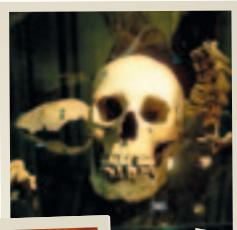

Kostol Panny Márie (*Nagyboldogasszonyi kirke*) sa nachádza na hlavnom námestí, pomenovanom po L. Kossutovi. Bol postavený v rokoch 1762 - 1769.

Interiér kostola zdobia sochy štyroch evanjelistov z čierneho mramoru, oltár, na ktorom je kópia Tizianového Nanebovzatia Panny Márie, ktorú maľoval Lajos Tary. Hoci sa nachádza v malom meste, barokový chrám je na najvyššej úrovni, perfektný a bez problémov ho možno porovnať s vrcholnými dielami barokovej architektúry.

Tari László múzeum

Vnútorne mesto

Vnútorne Mesto je najstaršou časťou Csongrádu, kde sa nachádza takzvaný Dom rybárov, v ktorom je múzeum. Táto časť osídlenia zachováva štruktúru maďarskej rybárskej dediny z 18. storočia. Charakteristické pre toto miesto sú malé biele domčeky so slamenými strechami a malými oknami.

Idylický dojem z miesta vyvolávajú malé, útulné domčeky, ale aj blízkosť rieky a vidieckej krajiny. V Dome rybárov sme okrem rybárskych sietí a starého rybárskeho vybavenia videli ľudovú keramikú, nábytok a textil.

Pontónový most

Csongrádsky **pontónový most** (drevený most) bol postavený v roku 1896. Bol dvakrát prestavaný, raz v roku 1919 a potom v roku 1944 po detonácii. V roku 1956 jeho drevená konštrukcia bola zmenená na železnú konštrukciu, ale dodnes si udržuje svoje staré meno drevený most. Je to nezvyčajná stavba ľahkej konštrukcie a mobility. Most sa skladá z dvoch častí, z ktorých každá je umiestnená na špeciálnom pontóne, ktorý umožní mostu plávať na vode. Ak je potrebné, aby tadiaľ preplávala loď, časti mosta je možné od seba oddeliť. Tento most spája dve mestá - Csongrád a Csépa.

Cyklotrasa sa nachádza na hornej časti nábřežia a tiahne sa pozdĺž mesta na úseku 6,7 km.

Je to časť cyklotrasy medzi Csongrádom a Szentesom. Táto cesta ponúka športové a rekreačné možnosti pre milovníkov aktívnej zábavy v nedotknutej prírode. Dĺžka trasy neunavuje únavu hlavne kvôli svojej kvalite, nádhernému výhľadu, ktorý ovplyvňuje pokojom a tichom.

Počas trasy nachádzame na chodníku, niekoľko zastávok a miest, kde môžeme obdivovať úžasné scenérie.

Mesto vôd

Csongrád sa nazýva „**Mesto vôd a parkov**“, čo môžeme potvrdiť. Nachádza sa tu ústie Triple Körös. Takmer 700 m dlhá piesočná pláž je ideálna pre milovníkov slnka a vodných športov. Stredisko Körös ponúka rôzne programy - okrem opaľovania, rybárčenie a kúpanie, kanoe, veslovanie, k dispozícii pre turistov sú kýlové a motorové člny. Csongrád liečivé kúpele a bazénový komplex sa nachádzajú v centre mesta. V 7-akrovom zelenom parku mnoho

bazénových zariadení čaká na návštevníkov, napríklad 50 m dlhý plavecký bazén, krytý detský výukový bazén, detský bazén a termálny sedací bazén vonkajší, sauna a termálne bazény vo vnútri. Tento komplex poskytuje príjemnú relaxáciu svojim návštevníkom a je vďaka uhličitej vode mimoriadne vhodný na liečenie a prevenciu reumatických a gynekologických ochorení.

Súhrnná správa z pobytu v meste

Posledným bodom našej cesty bolo maďarské mesto - Csongrád, kde sme sa ani chvíľu nenudili. Začali sme s pamiatkami a zaujímavosťami z najstaršej časti mesta, kde sme navštívili Dom rybárov a miestne múzeum. Potom sme s pomocou maďarského hostiteľa piekli miestnu špecialitu – "kürtőskalács" pečivo (alias slovenský trdelník).

Sobotný deň sme strávili zoznamovaním sa s históriou mesta – navštívili sme Tari László múzeum a barokový kostol Panny Márie. Potom prišiel čas na testovanie našich schopností vo vodných športoch, ktoré nám dalo neuveriteľné zážitky. Bolo by hriechom nespomenúť Körös-Török – niečo ako "Ibiza Csongrád", kde sme strávili nedeľu na cyklistickej túre.

Ukázalo sa, že je to skvelý spôsob ako relaxovať a spoznať očarujúce zákutia mesta. Mali sme možnosť potápať sa, plávať a využiť liečivé účinky slávnej termálnej vody. Po 15 aktívnych dňoch sme mali možnosť oddýchnuť si pred dlhou cestou domov.

Kontakt

Ak by ste chceli zorganizovať pobyt v Csongráde kontaktujte:

Turistická informačná kancelária – Csongrád

Szentháromság tér 8., 6640 Csongrád, Maďarsko

tel/fax: +36 63 571 325

e-mail: csongrad@tourinform.hu

**Táto publikácia
bola pripravená:**

z Bełchatówa:

Kamil Bloda
Magdalena Samborska
Martyna Wojnar
Barbara Florczyk
Magda Gołowkin

z Pardubic:

Irena Čížková
Tereza Šafaříková
Lucie Špalková
Kateřina Staňková
Pavla Horníková

z Považskej Bystrice:

Dominika Piačková
Mirka Sedláčková
Barbora Hanusová
Zuzana Pišojová
Luba Luhová

z Csongrádu:

Erzsébet Nagy
Dóra Füvesi
Márk Ördög
László Varga
Ádám Badar

Koordinátori z miest:

Paweł Owczarek

Miloslava Matějková

Lenka Slaziníková

Annamária Vincze

Koordinácia projektu:

Monika Szczerbak
Miasto Bełchatów

Design a sadzba:

Dominik Garstka
www.freshform.pl

Dátum vydania:

2011

Patronát:

Regionálna turistická organizácia
Łódź Voivodeship (Poľsko)